

SAPH

GENT

STEDELIJKE ADVIESRAAD VOOR PERSONEN
MET EEN HANDICAP

JAARVERSLAG 2023

1. Wat is de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap (SAPH)

De Gentse Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap (afgekort SAPH) is een officieel adviesorgaan van de stad Gent.

De SAPH adviseert en sensibiliseert het College van Burgemeester en Schepenen en de stadsdiensten over onderwerpen die invloed hebben op het leven van personen met een handicap¹ in Gent.

1VN-verdrag inzake personen met een handicap | Artikel 1 | Doelstelling: 'Personen met een handicap' omvat personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.

De SAPH brengt zowel op vraag als spontaan advies uit, signaleert knelpunten en stelt oplossingen voor.

Zo wil de SAPH er mee voor zorgen dat de stad Gent een voorbeeldrol kan blijven vervullen als toegankelijke, inclusieve stad waar mensen met een handicap of chronische ziekte volwaardig en autonoom kunnen participeren op alle maatschappelijke domeinen.

2. Samenstelling SAPH

2.1. Wie kan toetreden?

De SAPH is een onafhankelijk en pluralistisch orgaan dat een evenredige vertegenwoordiging beoogt van alle personen met een handicap of chronische ziekte en hun belangenorganisaties.

De SAPH bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende organisaties en verenigingen voor personen met een auditieve, fysieke, mentale of visuele handicap vertegenwoordigers van personen met een chronische aandoening en uit ervaringsdeskundigen die als onafhankelijk/individueel lid zetelen.

2.2. Kerngroep (maandelijks overleg) 2023

Dovenactie Gent	Nico	Claerman
Individueel lid	Michiel	Van de Voorde
Individueel lid	Jean Pierre	De Maesschalck
MS Liga Oost Vlaanderen	Anne Marie	Sorel
Dito vzw	Samuel	Verbruggen (tot oktober 2023)
Dito vzw	Wim	Auwerx (van november 2023)

2.3. Plenaire vergadering (maandelijks overleg) 2022

AHOSA	Lut	Van Acker
Dovenactie Gent	Philippe	De Cocker
Dovenactie Gent	Nico	Claerman
Dovenactie Gent	Hugo	Platteau

Hodgkin en non-Hodgkin vzw	Jean	Blondeel
STAN vzw	Johan	Van Holderbeke
STAN vzw	Katrien	Windey
Individueel lid	Donald	Cornelis
Individueel lid	Michiel	Van de Voorde
Individueel lid	Jean Pierre	De Maesschalck
MS Liga Oost-Vlaanderen	Anne Marie	Sorel
Onze Nieuwe Toekomst	Dominiek	Porreye
Parkinsonliga	Yves	Meersman
Samana	Eveline	Van Hecke
Similes	Marianne	Claeys
Similes	Marie Paule	Gavel
VEBES	Pierre	Corin
Dito vzw	Samuel	Verbruggen (tot oktober 2023)
Invidueel lid	Peter	Cosyn
Individueel lid	Lotte	Van Hoecke
Kando vzw	Stinne	Schaerlaecken
Individueel lid	William	Windels

2.4. Het statuut van de SAPH

De werking van de SAPH steunt op 2 officiële documenten: het reglement en de afsprakennota.

- De Adviesraad voor Personen met een Handicap werd in de vergadering van de gemeenteraad van 18 januari 1993 opgericht. In dezelfde zitting keurde de gemeenteraad het reglement van de adviesraad goed.

Dit **reglement** werd aangepast en goedgekeurd door de gemeenteraad op 25 september 2017.

- De **afsprakennota** tussen de adviesraad voor Personen met een handicap en Stad Gent, goedgekeurd op 25 september 2017.

3. De SAPH in transitie, wijziging reglement

3.1. Het traject

De SAPH merkte in 2019 dat er een nieuwe manier van werken nodig was voor de adviesraad. In 2020 werd de aanzet gegeven voor een brede heroriëntering van de werking in het verandertraject, onder externe begeleiding van *'Vrijwilligerswerk werkt'*.

Dit verandertraject mondde uit in een nieuwe werking en een nieuwe structuur van de SAPH.

3.1.1 De nieuwe werking heeft 3 centrale doelstellingen

1. De SAPH meer slagkracht geven door onze **werking dynamischer te maken**. Door de organisatorische structuur te veranderen kunnen we sneller en flexibel inspelen op adviesvragen en opvolging.

2. De **beleidsimpact** van de SAPH **versterken** door nog meer in te zetten op stevig onderbouwde adviezen, zowel op vraag als op eigen initiatief.
3. De SAPH-werking **verbreden en verdiepen**. We nodigen netwerkpartners uit om zich aan te sluiten en bereiden door middel van werkgroepen adviesnota's inhoudelijk sterker voor.

3.1.2 De nieuwe structuur

De SAPH is losgekomen van functies (voorzitter, penningmeester, secretaris) en zet maximaal in op talenten, interesses, ervaring, expertise en beschikbare tijd van elk lid van de SAPH. De nieuwe structuur bestaat nu uit een kerngroep, (thematische) werkgroepen en de plenaire vergadering.

In de loop van 2021 – 2022 werd er intensief gewerkt volgens deze nieuwe werkwijze en structuur.

3.2. Wijziging reglement

De organisatiewijziging van de SAPH werd in december 2022, na een inlooperperiode van 1,5 jaar, geëvalueerd. De SAPH heeft zich in dit proces laten bijstaan door de Dienst Beleidsparticipatie van Stad Gent.

De resultaten van deze evaluatie worden gebundeld en besproken in de loop van januari-maart 2023 en zullen waardevolle input geven over wat reeds goed gaat en waar de SAPH nog kan bijsturen of extra op kan inzetten.

We willen graag in het kader van deze evaluatie nog aanvullen dat de medewerkers en vertegenwoordigers die de SAPH vormgeven, vinden dat de SAPH slagkrachtiger en inhoudelijk sterker is geworden. We leiden dit af uit objectieve factoren zoals bijvoorbeeld het aantal gemaakte adviezen en de interne opvolging ervan. Dit maakt ons trots op het werk en het proces en sterkt ons om op de ingeslagen weg verder te gaan. Omdat ook externe feedback van partners en kabinetten ons ook wijst op deze verbeteringen, denken wij ook niet dat deze trots misplaatst is.

In de tweede helft van 2023 heeft de SAPH de wijziging van het reglement voorbereid, in samenwerking met de juridische dienst.

De wijziging van het reglement zal voorgelegd worden aan de Gemeenteraad in het voorjaar 2024.

4. Evenementen

4.1. Open vergadering

De SAPH blijft inzetten op **jaarlijkse, aantrekkelijke open vergaderingen**. Dat is een laagdrempelige manier voor burgers en partners om inhoudelijk kennis te maken met de werking en de thema's van de SAPH. Het is meteen een uitnodiging aan iedereen om zelf een steentje bij te dragen.

De SAPH nodigt voor dit evenement een breed netwerk aan organisaties en belanghebbenden uit.

De SAPH werkte in 2022 – 2023 een uitgebreide nota uit, binnen de 'Werkgroep Wonen' van de SAPH.

Vanuit de opgebouwde expertise rond het thema Wonen in deze Werkgroep, organiseerde de SAPH op 14 november 2023 een Open Vergadering in het Huis van de Krook, met als thema 'Vernieuwende woonconcepten'.

Op het programma stond een panelgesprek bestaande uit:

- William Windels, SAPH-vertegenwoordiger
- Katrijn Ruts, Grip vzw
- Tine Heyse, Schepen van Milieu, Klimaat en Wonen
- Marie-Andrée Avraam, Advies Integrale Toegankelijkheid en Design (AID)
- Ann Blomme, Fiola vzw
- Moderator: Ben Ghyselincx

De Open Vergadering telde een ruime 50-tal deelnemers, met nieuwe actoren en vertegenwoordigers van organisaties voor personen met een handicap.

4.2. Dag van Personen met een Handicap

Naar aanleiding van de Internationale Dag van Personen met een Handicap op 3 december, organiseerde Konekt vzw in samenwerking met de SAPH Gent en Stad Gent – Team Gelijke Kansen, op maandag 4 december het event 'Geen drempels, geen excuses'. Onder de vorm van dialoogtafels formuleerden ervaringsdeskundigen, professionelen en beleidsmakers actiepunten en beleidsaanbevelingen rond 3 thema's:

- Toegankelijke horeca,
- Toegankelijkheid openbare ruimte en infrastructuur,
- Toegankelijke mobiliteit.

De leden van de SAPH waren talrijk aanwezig tijdens dit evenement. De conclusies en aanbevelingen van de avond zijn overhandigd aan de SAPH en zullen door de SAPH nauwgezet opgevolgd worden.

5. Adviezen

De SAPH verzet veel werk om **sterk onderbouwde adviezen** aan de stad te leveren, zowel op vraag als op eigen initiatief. We kunnen dit nu dankzij een dynamische, flexibele en open werking (werkgroepen, samenwerking met de Klankbordgroep, verbreding...) en werken eraan om hier in de toekomst nog verder in te evolueren.

De SAPH ontvangt steeds meer vragen naar adviezen. Maar de SAPH wil ook kwaliteitsvolle adviezen formuleren. De manier waarop de SAPH de adviesvragen behandelt is nu uitgebreider:

- Er zijn werkgroepen die de adviezen voorbereiden (Werkgroep Wonen, Werkgroep Memorandum, Werkgroep hondentoiletten, Werkgroep publiek sanitair)
- De SAPH wint informatie in (o.a. bij de betrokken stadsdiensten)
- De vertegenwoordigers van de SAPH/Klankbordgroep Integrale Toegankelijkheid worden bevroegd
- Er zijn steeds meer stadsdiensten die onderwerpen komen toelichten op de plenaire vergadering

- Adviezen worden formeel goedgekeurd op de plenaire vergadering van de SAPH

5.1. Spontane adviezen

1. Adviesopvolging op het antwoord op de adviesnota 'Voorontwerp beleidsnota Facility Management'
Advies: Spontaan
Datum: 23/2/2023
Bevoegd: Schepen El-Bazioui
2. Gezamenlijk advies thema 'wonen' met de 4 doelgroep adviesraden
Advies: Spontaan
Datum: 28/02/2023
Bevoegd: Schepen Heyse
Antwoord op advies: 14/07/2023

5.2. Gevraagde adviezen

1. Advies Wijziging ABR (Algemeen Bouw Reglement)
Advies: Gevraagd
Datum: 26/01/2023
Bevoegd: Schepen Watteeuw
2. Advies 'actieplan integrale toegankelijkheid 2023-2025' – 16/02/2023
Advies: Gevraagd
Datum: 16/02/2023
Bevoegd: Schepen De Bruycker
Antwoord: 14/03/2023
3. Advies Wijziging subsidiereglement Fonds tijdelijke invullingen
Advies: Gevraagd
Datum: 10/10/2023
Bevoegd: Schepen De Bruycker
Antwoord: 07/11/2023
4. Advies Wijziging subsidiereglement Verbouwing en renovatie van huurwoningen – 10/10/2023 (gevraagd advies)
Advies: Gevraagd
Datum: 10/10/2023
Bevoegd: Schepen Heyse

5.3. Geïnformeerde adviezen en dialoog

De SAPH wil geïnformeerde en sterk onderbouwde adviezen uitschrijven. Daarom gaat de SAPH actieve wisselwerkingen, dialogen en samenwerkingen aan met de verschillende stadsdiensten.

5.3.1. Thema hondentoiletten

- 14/09: Uitwisselen van informatie tussen vertegenwoordigers van de SAPH, van de ouderenraad, en de verantwoordelijke dierenwelzijn en soortenbeleid van Stad Gent (Gwij Stegen)
- Enkele vertegenwoordigers van de SAPH vormen een tijdelijke werkgroep om een adviesnota op te stellen.

5.3.2. Toelichtingen op de plenaire vergaderingen

- 11/09: Toelichting resultaten praktijktesten op de huurmarkt - door Frank Philips
- 11/09: Toelichting wijziging subsidiereglement voor de renovatie of verbouwing van huurwoningen – door Michiel Bonte

5.4. Openbaar en raadpleegbaar

De SAPH streeft naar zo veel mogelijk transparantie.

Sinds mei 2021 zijn alle adviezen van de SAPH en de antwoorden van de kabinetten en schepenen openbaar en raadpleegbaar via www.stad.gent/saph.

6. Adviesopvolging

Een belangrijk recent aandachtspunt van de SAPH is de versterking van de adviesopvolging.

Een stevig advies opstellen is één zaak, opvolgen wat daarmee gebeurt, tussentijds evalueren, bijkomende suggesties of adviesaanvullingen leveren, is een even belangrijke schakel om de beleidsimpact van de SAPH te versterken.

Stevige adviezen worden pas echt zinvol mits een actieve adviesopvolging.

1. Intensieve opvolging adviesnota 'Straatparkeren en blauwe parkeerplaatsen'

Datum: 23/11/2022

Bevoegd: Schepen Watteeuw

Antwoord op advies: een maandelijkse opvolging leverde een gesprek op met Schepen Watteeuw, de bevoegde stadsdienst, een SAPH-vertegenwoordiging en van de klankbordgroep Integrale Toegankelijkheid. Op 21 november 2023.

Een formeel antwoord wordt verwacht begin februari 2024.

2. Adviesopvolging Beleidsnota Onderwijs

Datum: 22/09/2022

Bevoegd: Schepen Willaert

Antwoord op advies: Gemotiveerd antwoord ontvangen op 19/10/2023.

3. Adviesopvolging Facility management

Datum: 23/2/2023

Bevoegd: Schepen El-Bazioui

Antwoord op advies: Een maandelijkse opvolging leverde een gesprek op met Schepen El-Bazioui, een kabinetmedewerker en een SAPH-vertegenwoordiging. Op 1 december 2023. Een formeel en gemotiveerd advies wordt verwacht in het voorjaar 2024.

7. Participatieve trajecten

- Dialoogmoment praktijktesten huisvestingsmarkt
- Klankbordgroep Onderzoek professioneel profileren PolitieZone Gent
- Gentspoort

8. Focus op het memorandum

De SAPH focuste zich in 2023 op de voorbereiding van een Memorandum n.a.v. de Gemeenteraadsverkiezingen 2024.

Hiertoe was er een deelname van de SAPH aan inspiratiesessies vanuit Dienst Beleidsparticipatie en De Wakkere Burger vzw. Op 25/4, 21/6, 25/9, 23/10.

De plenaire vergadering van de SAPH heeft in 2023 een werkgroep opgericht, om alle voorbereidingen, en teksten te werken bij het opstellen van het memorandum van de SAPH.

8.1. Opbouw standpunten memorandum

De SAPH wil draagvlak creëren voor het memorandum en zijn inhoud die opgebouwd is rond 6 thema's: werken, wonen, onderwijs, toegankelijkheid, mobiliteit en communicatie.

- Het vertrekpunt is het verslag van de dialoogtafels op het verkiezingsdialoog van 7 juni 2018. Dit is het resultaat van een uitwisseling tussen politieke partijen en de leden van de SAPH.
- Een bevraging via een google-form is uitgestuurd naar het breed netwerk van de SAPH.
- Vertegenwoordigers van verenigingen in de SAPH geven input vanuit signalen en standpunten uit de verenigingen.
- Specifieke gesprekken met verenigingen die niet vertegenwoordigd zijn in de SAPH, maar wel expertise hebben in thema's in het memorandum.

8.2. Inhoud en structuur

De werkgroep 'Memorandum' werkte aan de inhoud en een leesbaar document. Dit werd steeds afgetoetst en bijgestuurd door de plenaire vergadering.

Een memorandum participatief opbouwen vraagt tijd. De eindversie van het memorandum wordt verwacht in het voorjaar 2024.

9. Samenwerkingen en overlegfora

9.1. Klankbordgroep Integrale Toegankelijkheid

De SAPH wil werk maken van een sterke afstemming en samenwerking met de Klankbordgroep Integrale Toegankelijkheid. De concrete expertise die daar aanwezig is, is onmisbaar om de beleidsadviezen van de SAPH te onderbouwen en/of te illustreren. Ook vangt de SAPH geregeld signalen op vanuit de Klankbordgroep die aanleiding geven voor (spontane) adviezen (bv. 'Adviesnota Parkeeraanbod: straatparkeren en blauwe parkeerplaatsen).

In 2024 wenst de SAPH deze samenwerking verder te consolideren, te versterken en te verdiepen, onder andere door betere onderlinge afstemming en opvolging van (beleids)adviezen.

9.2. Overleg doelgroepadviesraden

In 2023 was er op 24/4 een overleg tussen afgevaardigden van de Stedelijke Raad voor Personen met een Handicap (SAPH), ADREM, de Jeugdraad en de Ouderenraad.

Deze bijeenkomsten hebben vooral tot doel om uit te wisselen over de eigen werking en eventuele gezamenlijke thema's op te nemen.

We versterken de samenwerking met de andere stedelijke doelgroepadviesraden. We proberen onze adviezen, initiatieven en acties beter op elkaar af te stemmen door sterker inhoudelijk overleg. We onderzoeken de mogelijkheid van gemeenschappelijke initiatieven en acties.

De uitwisseling tussen de doelgroepadviesraden richtte zich in 2023 hoofdzakelijk op het schrijven van de memoranda.

9.3. Lerend Netwerk adviesraden

De Dienst Beleidsparticipatie en de Dienst Bestuursondersteuning van de stad Gent organiseren enkele bijeenkomsten per jaar voor alle adviesraden. Deze overlegmomenten vinden plaats met de ondersteuners van de adviesraden op 23/1, 19/06 en 20/11.

Op 11 mei organiseerde het Lerend Netwerk een Trefmoment 'Advies Graag!' voor de Gentse adviesraden, met een goed gevuld programma en netwerkmoment voor de leden van de 11 Gentse adviesraden en gemeenteraadsleden.

Ook de SAPH was sterk vertegenwoordigd op deze bijeenkomst.

10. Communicatie

10.1 Interne communicatie

De SAPH werkt sinds 2021 met een 'Google Drive', waar alle documenten betreffende de SAPH te raadplegen zijn. Zo wordt er een volledige transparantie gegarandeerd: de SAPH-leden hebben op die manier toegang tot alle documenten rond werkgroepen, adviezen, vergaderingen...

Alle leden hebben toegang tot de Google Drive. Daarnaast worden de verslagen, agenda's en andere documenten ook steeds als bijlage gemaild naar de leden. Zodat ook voor leden voor wie het werken met de Google Drive minder evident is, de toegang tot de documenten wordt gegarandeerd.

10.2 Externe communicatie

- De SAPH gebruikt nog steeds het mailingprogramma 'Mailchimp'. Om een brede mailing op te stellen voor de uitnodiging van de open vergadering en van de nieuwjaarsbrief. Op die manier streeft de SAPH een bredere bekendheid na.
- De landingspagina SAPH Gent www.stad.gent/saph heeft ook een update gekregen. Alle Gentenaars kunnen hier de openbare adviezen bekijken, informatie krijgen over SAPH en de ledenlijst bekijken. Deze pagina wordt steeds up-to-date gehouden.

De SAPH maakte gebruik van de nieuwsbrief van Lokaal Sociaal Beleid van Stad Gent om openbare evenementen zoals de Open Vergadering breder bekend te maken.

10.3 SAPH gaat ook breder werven

In de eerste plaats bij Gentse verenigingen die actief zijn voor en met personen met een handicap of chronische ziekte. Niet dat men daarom volwaardig SAPH-lid moet worden, maar bijvoorbeeld tijdelijke deelname aan één van de werkgroepen kan een laagdrempelige manier zijn om nieuwe expertise binnen te halen en de band met de doelgroepverenigingen te versterken.

In 2023 stapten enkele vertegenwoordigers uit de SAPH, maar werden steeds vervangen door even gedreven vertegenwoordigers uit de verenigingen. Dit getuigt dat verenigingen geloven in de SAPH en de vernieuwde werking.

11. Besluit

In 2023 heeft de SAPH gewerkt aan het opbouwen van expertise, het uitbouwen van netwerken en het aangaan van constructieve dialogen met verenigingen, bevoegde schepen en diensten.

Het resultaat hiervan zijn het aantal kwalitatieve adviesnota's en de opvolging ervan die verder is opgeschaald en inhoudelijk versterkt.

De SAPH draagt uitdagingen in het finaliseren van het nieuwe reglement en van het memorandum, in het begin van 2024.

De SAPH bedankt graag alle vertegenwoordigers om dagelijks hun schouders te zetten onder de werking van de SAPH.